

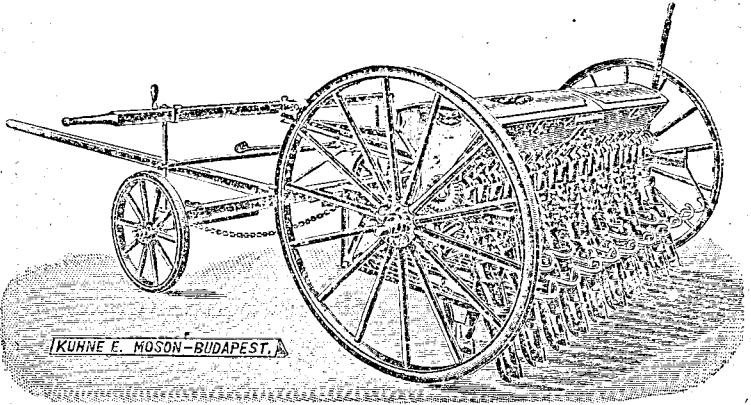
Tokaji újság

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR. 1906. JULIUS 22.

29. SZÁM.

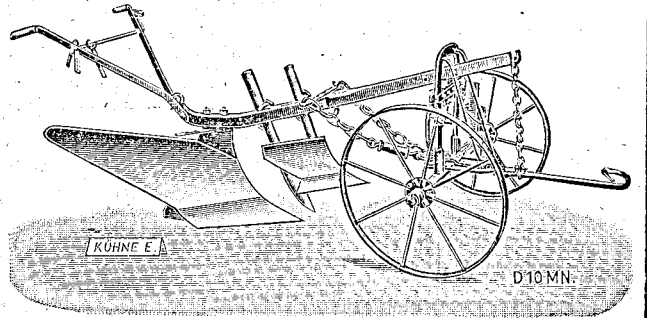
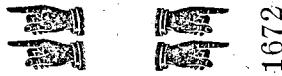

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST.

KÜHNE E. MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA BAN FŐRAKTÁR: BUDAPEST

VI., VÁCI-KÖRÚT 57/a.

SZALLIT MINDENMŰ MEZŐGAZDASÁGI GÉPEKET ELSŐRENDŰ KIVITELBEN

KÜHNE E.

D 10 MN.

AZ ŐSZI
IDÉNYRE:

EKÉKET

(UJDONSÁG BIPPART-
FÉLE ALTALAJEKE.)

HIRNEVES SORVETŐGÉPEKET
MŰTRÁGYASZÓRÓKAT, BURGONYAEMEMŐGÉPEKET, GABONATISZTÍTÓ
ÉS SZELELŐ-ROSTÁKAT, BORSAJÓKAT ÉS SZŐLŐZŰZŐ-GÉPEKET.

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Elektromos világító és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra. Kollibri 1villám-pak Briliáns 1villám-pak reklámcélokra

Elektromos üzem berendezése uradalmakban és gazdaságokban. Meglévő üzemi berendezések átalakítása.

Elektromos üzemű szivattyúk, tejgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó berendezések.

Motorok benzin-, szpiritusz-, gáz-, szivó-gáz- és kohógáz-üzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemeltetés: 1 1/2 - 2 1/2 fillér lóerőnként és óránként.

Emelődaruk kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra.

1719

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Közüti hengerlőgépek gözekek. Gőzmotoros személyszállító vasutikocsik kis és nagyvasutak számára.

Mindenféle vasúti kocsik személy- és teherszállításra. Vasúti felszerelések. Kéregöntésű ke-rekek (Griffin rendszere).

Hengerszék malmok számára, kéregöntetű hengerekkel. Mindenféle malomgépek Egész malmok berendezése és felszerelése.

Brikettsajtók szén-, fűrészpor s effélék briket-tezésére.

Turbinák minden egyes esetben a helyi szük-ségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával.

Speciális gépek a papír- és cellulózgyártáshoz. Transmissziók. Füstémésztő készülékek. Gyári berendezések.

Mint gyakornok

helyet keres f. évi aug. 1-től magyar vidéken, kisebb vagy nagyobb birtokon egy 16 éves, német ajku, keresztény, testileg jól fejlődött ifju, ki a reáliskola 4 osztályát végezte azon célból, hogy a gazdasági középiskolába való felvételre szükséges egyévi gyakorlatot elsajátítsa. Ajánlatok a követelések megjelölése o o mellett intézendők o o

Schiel Róza papírgyárhoz

Nagyszébenben.

1766

Gőzcséplőkészletek, 2 1/2-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

1458

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GŐZEKEGYÁR

HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselősege:
Budapest,
VI., Teréz-körút 31.

1707.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legelőnyösebb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, kólyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, tóronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1212

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank
Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazg. tóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Teljes 100-as érfolyam.

ELŐNYÖS FELTÉTELEK.

Cséplőgép-tulajdonosok!

A belügyminiszteri 1903/73565. o. o. sz. rendelettel előírt o. o. **mentőszekekrények** gőzgépekhez kemény fából teljesen felszerelve 30 koronáért, járgánygépekhez pléhdobozban 6 kor.-ért, beszerezhetők a **Magyar orvosi műszertárban** — orvosi műszerek, kötszerek, és sérvkötők gyára — Budapest. VII., Kerepesi-út 32. Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árért szállíttatnak. 1752

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
Telefon 149. Postatakpatri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. Irsz. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA
utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-
kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek.

KÖLCSÖNT
sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA
utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészfárral berendezéseket,
Szecskavágókat, 1461
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, szukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok Derhymelasse, szák, ponyva stb. stb.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

NAY és RÓNA
Gép, fecskendő és szállítóeszközyár.

Központ: **BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.**

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Mezőgazdasági Áruhitelbank
Részvény-társaság.
Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak személyi hitelű kölcsönöket, kezes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MŰTRÁGYÁK (KARTELEN KIVÜL) u.m.:
superphosphát,
thomassalak,
chilisalétrom,
kainit, 1650
kalisót,
valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők.

(1477.)

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Erdélyi ügyosztály az igazságügyiminisz- teriumban.	351
A karakuljuh Boszniában. <i>Huber K.</i>	352
Kéltetőgépek működése az algyógyi földmi- ves-iskolánál. <i>Csiby Gábor.</i>	352

Tárca:

Le Play. II. <i>Göcze Sarolta.</i>	352
--	-----

Vegyes közlemények:

Gabonatermés — gabonaárak. — Gazdasági tudósítók — Németországi szőlészeti szak- tudós Erdélyben. — A VIII. nemzetközi gaz- dasági kongresszus Bécsben, 1907-ben. — Kömly ritkítás. — Javul a kömly árkiállítás. Az aranka irtása.	354
---	-----

Mírdetések.

Erdélyi ügyosztály az igazságügyi- miniszteriumban.

A király *Sebess Dénes* dr. országgyűlési képviselőt kir. ítélőtáblai bírónak nevezte ki s az igazságügyiminiszter az *erdélyi ügyek* részére beállítandó külön ügyosztály vezetésével bízta meg. Ezt az eseményt nekünk, akik az erdélyi gazdasági érdekek szószólói vagyunk, ki kell emelnünk a hivatalos lap szürke hasábjából es teljes, valóban nagy jelentősége szerint kell méltatnunk. Ez a kinevezés és megbízás nemcsak személyeket érdekel, hanem érdeklő a mi országrészünk egész gazdasági életét. A dicsőítés nem kenyerünk, a tömjénezéstől irtózkodunk; de mert az igazság az, azért *kell* nyíltan, álszemérmetség nélkül kimondanunk, hogy ennél a ténynél a súlypont a kinevezett személyre esik, hogy a kinevezett személye adja meg a tény nagy jelentőségét. Mert hiszen az, hogy egy táblabíró neveztek ki, mitsem érdekelne ami közönségünket; abból, hogy az igazságügyiminiszteriumban egy erdélyi ügyosztályt állítanak föl, hozzánk idegen elemekből, bürokratikus keretek közt: abból még nem tudnók előre megbecsülni az intézkedés hasznosságát. Külön osztály az erdélyi ügyek részére az igazságügyiminiszteriumban a *Sebess Dénes* vezetése alatt — ez az intézkedés okosságának és a személy szerencsés megválasztásának olyan egyesülése, amely reményekre jogosíthat föl.

Az erdélyi birtokpolitikai kérdéseknek alapos ösmeretéről több ízben, minden fölmerült alkalomnak tanujelét adta *Sebess Dénes* és az erdélyi birtokpolitikai kérdéseknek éppen azokat az ágait tanulmányozta és ösmerete meg ő, amelyek orvoslásra és igazságügykormányzati meg törvényhozási intézkedésekre várnak. Csak a legfontosabbakra mutatunk rá: a tagosítás, az arányosítás és a telekkönyvek rendezésének kérdésére. Mint ügyvédnek, mint erdélyi képviselőnek és mint olyan embernek, aki agrárpolitikai kérdésekkel szakszerűen foglalkozott, volt alkalma *Sebessnek* megösmerni ezeket a szorító problémákat és volt alkalma bebizonyítani, hogy ösmeri őket.

A képviselőházban mondott beszédei, a tuznádi székely kongresszuson és az E. G. E. telepítési értekezleten meg a marosvásárhelyi székely társaság tárgyalásain hallott felszólalásai, a »Székelyföldi telekkönyvek«, a »Székelyföldi tagosítások«, az »Erdélyi telepítésről« című munkái adják új hivatásához a kvalifikációs bizonyítványokat. Különösen a telekkönyvi viszonyoknak kiváló ösmerője, aki valóságos pioneerje volt annak, hogy telekkönyvi viszonyaink rendeztesse és aki mindenütt meggyőzően fejtette ki, hogy a telekkönyvek rendezetlensége milyen nagy mértékben állja útját a nagyszabású birtokpolitikai akciónak.

»Birtok jogviszonyaink szabályozatlansága az oka a polgári perek 80%-ának Erdélyben — írja *Sebess*. Telekkönyvi rendtartásunk elévült osztrák rendelet s még ez is oly könnyelműen lett végrehajtva életbe léptetésekor, hogy ma is annak káros hatásai alatt állunk. Elhíhető-e egy magát kulturállamnak nevező szervezett társadalomban, hogy az ingatlan tulajdon bizonytalansága rendszer, hogy a nyilvánkönyvek legnagyobb részben paródiái a jogintézménynek. Egy földmivelő államnak sem megbízható telekkönyvei, sem katasztere, se igazságos birtokrendező törvénye nincsen!»

Az igazságügyiminiszterium erdélyi ügyosztályának szervezetét és hatáskörét még nem ösmerjük; talán nincs is az még megállapítva. A legnagyobb mértékben szükségesnek tartjuk azonban azt, hogy ez az osztály az erdélyi ügyeknek ne csak jogi részével foglalkozzék, hogy a jogi vonatkozásokat ne absztrahálja a gazdasági vonatkozásokkal egyesülve mutatkozó jelenségek-ből, hanem a dolgok lényegét fölfogva, a gyakorlati alkalmazás, s valóságos haszon szempontjából foglalkozzék velük és tegye meg intézkedéseit. Hogy ennek a célnak megfelelően a közigazgatási reszortminiszteriumokkal valamilyen szerves összeköttetésbe kell lépnie, az kétségtelen szükségességnek látszik előttünk.

Nem hisszük azt sem, hogy ez az osztály kimerítve látja majd hivatását abban, hogy az erdélyi birtokviszonyok jogszá-

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
*
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében

BUDAPESTEN

kaphat. 1002

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. 1006

Gabona osztály.	Vetőmag osztály.	Gép osztály.
Erdőgazdálkodás osztály.	Gazdasági anyagosztály.	Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály.	Díjszabási osztály.
Szövetk. sertéshizlalás.	Háztartási cikkek.	Baromfitenyésztési cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000 kor. Forgalmi
visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cséplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.
Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomtatványokat szívesen küldünk.

lyait új, egészséges alapokra fektesse és hogy az erdélyi speciális polgári törvénykezés reformját előkészítse. Csak látszólag összeférhetetlen az, hogy ez az osztály az erdélyi közgazdaság egyéb fontos dolgában is kezdeményező és alkotó munkát végezzen más ministeriumokkal karöltve. Az erdélyi birtok-hitelviszonyok a különleges nemzetpolitikai viszonyok szempontjából szintén magukra kell, hogy tereljék az osztály figyelmét. A kisemberek igazságkeresésének eljárása, ingyenes, becsületes jogvédelme nem kevésbé kíván intézkedéseket. A közös birtoklás szabályozása, a régi urbéres és közbirtokossági ügyek rendezése ugyancsak fontos feladat.

Szóval: tágas, de eddig műveletlen tér nyílik az ügyosztály működése elé. Egész ember és erős kéz kell egy ilyen osztály vezetéséhez. Azt hisszük, hogy ezt az embert megtalálták. De ez még nem minden. Sokszor láthatjuk és még inkább tapasztalhatjuk különösen a ministeriumokban, hogy egyes jóakarató, dologhoz értő vezetőférfiú elfárad, vagy elerőtlenedik abban a küzdelemben, amelyet megcsontosodott hagyományok, bürokratikus szokások szövődéke ellen kell megvívnia. Azt kívánjuk, hogy ez az ügyosztály ne a bíró, hanem az élet követelményeihez alkalmazkodjék, hogy erejét egészen és mindjárt annak az ügynek szentelhesse, amelynek érdekében létesült.

A karakuljuh Boszniában.

Boszniában a karakuljuh meghonosítása a Sarajevói kormányzat mezőgazdasági osztálya főnökének, lovag Mikulinak az érdeme, ki egy keleti utazása alkalmával megismerkedett valamely Bessarábiában készült perzsa prémunkával s kellően méltatva ezen iparág

értékét — ajánlatot tett néhai Kállay miniszternek, hogy Bessarábiából kísérletképen hoznak be néhány juhot s ez még azon évben, 1895-ben meg is történt. Az állatok minden nehézség nélkül akklimatizálódtak s miután a gyapjúkereskedők a behozott három kos és honi anyák kereszteződéséből származott ivadékok gyapjút is felele értékes minőségűnek találták, nemcsak a behozatalhoz fűzött várakozások teljesültek, hanem beigazolást nyert, hogy e fajta a honifaj feljavítására is kiválóan alkalmas tenyésztanyag.

Az 1896. évi egyként kielégítő tenyészés keresztezési eredmények folytán 1897 nyarán elhatározták a szerencsésen felfedezett tenyészanyag nagymennyiségű behozatalát s e célból Hausner J., néhai Sarajevói kerületi állatorvost az odessai nagykövetség puhatóldozása alapján Leontowich nagybirtokos Tauria-kormányzóságbeli birtokaira, Baltába és Kiliusba küldték.

Am Hausner e birtokok egyikén sem vásárolhatott, mert alig pár nappal megérkezése előtt valami veszedelmes járvány a juhállományt annyira megtizedelte, hogy nem hogy eladhattak volna belőle, hanem kiegészítésére kellett gondolni. E körülménynek köszönhető, hogy a kiküldött állatorvos megtudta a dél-oroszországi tenyésztők által addig annyira titkolt eredeti és vérfrissítő anyag beszerzési helyét s egy tolmács kíséretében Sebastopol, Bakum, Tiflis, Baku, Krasnowodsk és Merven át Bucharába, a hasonnevű emírség székhelyére utazott s innen ment bevásárlás végett az Amu-Darja középfolyásától északkelet felé fekvő Karakul (= Feketemocsár) tartományba. Itt egy hét alatt 65 karakuljuhot vásárolt s ezeket kosarakban teveháton Bucharába, majd innen vasuton Krasnowodskba, a Transkaspaniai vasut fejlesztéséhez szállította. Innen három napos viharos tengeri utazás után jutottak vitorlásan a Kaspi tenger tulsó partján fekvő Bakuba, majd ismét vasuton Batumba, hol az osztrák Lloyd egy gőzöse vette fel a szállítmányt, melyből 63 juhot tett partra Odesszában. Egy kos és egy anyajuh az ugyancsak viharos

feketetengeri uton elpusztult. Odesszából aztán ismét szárazföldön át irányították tovább a szállítmányt. Livnoban (Nyugati Bosznia) a 65 juh mindenike 341 Kor. 67 fillérben állott, beszerzési ár a honi területen átlag 20 rubel.

A karakulokat a livnoi kincstári mezőgazdasági állomásra szállították s ott részben keresztezésre használták fel, mely utóbbi célból egy 80 tagu nyáját állították össze honi anyajuhokból. A juhok új honukat hamarosan megszokták. noha a Közép-Amu-Darja füves síkságairól Livno 711. m. magasan fekvő, Borajárta karsztjellegű völgyében nevezetesen változott viszonyok közé kerültek. A tisztavérű, de már Livnoban levágott bárányok gyapja semmivel sem volt gyengébb minőségű, mint ama eredeti minta prémunkaké, melyeket az idegenből a karakulokkal együtt hoztak be. Természetes, hogy a Livnoban lett bárányok közül a tenyészanyag szaporítására való tekintettel csak kevés került levágásra, s ezek is olyanok, melyek tenyészceciókra már eleve nem bizonyultak alkalmasnak. A keresztezés útján származott első nemzedék gyapja már határozottan magán viseli a karakulgyapju jellegét s ettől csak a gyapju finomságában és fényében különbözik egy kissé, mi azonban a második keresztezésnél ($\frac{3}{4}$ vér) csak kevéssé, a harmadik keresztezésnél ($\frac{1}{8}$ vér) pedig egyáltalán nem vehető észre. A bárányokat — a gyapju fejlődéséhez képest — életük 3. és 8. napja között kell levágni s a 10. napnál ritkán később. Fődolog, hogy eltaláljuk azt a, rendszerint csak egy napig tartó időszakot, midőn a göndör gyapjuszálak hegye már kissé emelkedett, de még nem nyult meg annyira, hogy a gyapju felszínén kiálljon. Ha ezt az időpontot elmulasztjuk, a gyapju a szőrösomok végeinek kiemelkedése folytán elveszti jellegző hullámzatosságát s ezzel értékének javarészét. A bőrt laposan (nem zsákformára) kell lefejtetni s kifeszítve megszáritani. A kikészítés a karakul- és perzsabőrök feldolgozására beállított leipzig-i cserző- és festőműhelyekben történik.

A livnoi (Bosznia) és gackói (Hercegovina) tenyészetek állománya ma 412 darab, ami

AZ „ERDELYI GAZDA“ TÁRCÁJA.

Le Play.

Irta: Geöcze Sarolta.

II.

Le Play nem lett volna igazi nagy ember, ha tudását, minden testi-lelki erejét nem hazájának szenteli. De nem lett volna igazi nagy tudós, ha az általa fölfedezett igazságok más népekre is nem érvényesek. Vizsgáljuk tanítását közelebbről, tekintettel honi viszonyainkra.

A társadalmi bajok gyökere egyrészt a meghasonlás s az állandóság hiánya ugy a köz-, mint a magánéletben, főleg a család s a munka körében; minden erőteljes szervezet kifejlődésénél egyik legfőbb és semmi mással nem pótolható tényezője az idő; ha a csemetét mindig újra ültetik, abból erős fa kifejlődni sohasem fog. Nálunk a baj egyik tünete az a nyughatatlanág, melynél fogva a hivatalnok és tanítóember egyre-másra áthelyezését kéri, nem bir meggyökeresedni sehol, mindenütt jövevény marad, ki a helyi társadalomra állandó tartós hatással nem lehet, sem annak támogatását nem élvezi, sőt azzal hadilábon áll. Másik gyökerük a tizparancsolat elfelejtése, vagyis az

erkölcsi alap elhagyogatása. A francia nemzet a forradalom óta Isten, a szülők s a nő iránt tartozó tiszteletet parancsolókat¹ könnyelműen elvetette s azért most a családi és társadalmi kötelek fölbomlásával keservesen fizet. A boldoguló népek — az angolszász és germán fajok — azt a maga egészében kötelezőnek ismerik el; s a társadalom valódi jótevői azok, kik ezt az erkölcsi alapot maguk is betartják s egész háznépükkel s minden alárendeltjükkel betartatják. Az ilyen egyéneket, kik a társadalmi rendnek igazi őrei, nevezi Le Play *társadalmi tekintélyeknek*, a társadalmi létra bármely fokán álljanak. Tehát, hogy itthoni példával éljék, az a brassói lakatos, Szabó bácsi, ki legényét hamis kulcs csinálását megveri, mert nem türi, hogy az a lakatosmesterségre szégyent hozzon, ép úgy, mint az a gróf Széchenyi Ferenc, ki legnagyobb fiával legőregebb jobbágynak kezelt csókoltat, hogy a munka megbecsülésére tanítsa, vagy az a nagyasszony, ki egész környék betegjét maga gyógyítja s a falusi szolgálóleányokból maga nevel ügyes, jó gazdasszonyokat.

E kettős gyökérből ered az az áldatlan állapot, mikor a családok békétlenek s könnyen felbomlanak; a helyett, hogy egymás gyarló-

¹ Az 1., 2., 3., 4., 6. és 9 dik parancsolatot.

ságait türelemmel elnéznék, férj, feleség mindjárt válni, a családot kettészakítani, a tüzhelyet összerombolni kész. Ebből ered az is, mikor a közös munkában állók egymással meghasonlanak; mindegyik fél elégedetlen s a változáson mohón kap. Zavargás esetén a munkások nyiltan gazdáik ellen támadnak; s ha mindjárt a láng nem is lobog, a hamu alatt izzik a parázs s mindig kész lángra lobbanni. Ezt az állapotot a rendőrség nagy száma s katonai szervezete árulja el. Holott, a hol úgy a munkaadó, mint a munkás az erkölcsi törvény alapján áll, ott az összhang megvan, a fönnálló rendhez mindenki ragaszkodik, rendőri beavatkozásra nincs szükség s zavargás esetén a munkások gazdájuk ügyét teszik magukévá. Analóg viszonyok fejlődnek ki a közéletben, mikor a köztisztviselő álló egyének állanak a kormányrud mellett; vagy ellenkezőleg, a mikor arra érdemtelen törvénytírók bitorolják a hatalmat. Csattanó példa erre a nálunk nemrég lefolyt főispáni beiktatások, de az egész törvénytelen kormányzat. Mig a közmegegyezés által sujtott megyefőnököknek egész armádia csendőrrel sem birtak tekintélyt szerezni, mihelyt az alkotmányos kormány köztisztviselő álló egyéneket állított a megyék élére, a zsandárnak, rendőrnek egyszerre nem lett semmi dolga.

Egy más, nagy igazságot is fölismert Le

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

(1007.)

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

felesleg ezen állomány szándékolt szaporításán túl mutatkozik azt részben egy állami felügyelet alatt álló magántenyészetnek adják teljesen ingyen, részben pedig olcsón eladják magántenyésztőknek. Ilyen úton eddig 1756 darab került magántenyésztőkhöz. Itt említjük meg, hogy Darányi miniszter kedvezményezésére néhai Kállay Benjamin közös pénzügyminiszter egy kisebb nyáját magyar tenyésztők részére is átengedett s így most gróf Kornis szentdemeteri, báró Bánffy Ernő kolozsborsai, Lészay Ferenc magyarországi és Tompa Arthur szilágymegyei birtokán is folyik a karakuljuhok tenyésztése.

Kilenc évi tapasztalat mutatja immár, hogy a karakul, dacára a változott természeti viszonyoknak, mit sem veszített eredeti tulajdonságából. Egyetlen és az éghajlat változásával járó észrevétel, hogy a farktövi zsirimirigy kezd visszaféjldni, mert az állatnak itt nincs annyi tartalék zsiranyagra szüksége.

Huber K.
sarajevói főintéző.

Keltetőgépek működése az algyógyi földmives-iskolánál.

A jó mesterséges keltetés nem egyéb, mint a természetes keltetés hű utánzata; miéért is gépekkel jó sikert csak azon tenyésztők érhetnek el, kik a természetes keltetésben teljesen jártasok.

Egy és ugyanazon kellekek szükségesek mind két keltetési módhoz, hogy az eredményt biztosítsa. Így a természetes keltetéshez szükség van: jó kotlóra és fészekre, szép formás, termékeny, egyenlő nagyságu és egészséges állatoktól nyert tojásokra, tiszta levegőre és gondos felügyeletre. Ugyan ezen dolgok szükségesek tehát a mesterséges keltetéshez is, csak hogy itt a kotlót a gép- és a fészket a tojástálca helyettesíti, míg a többi kellekek teljesen azonosok. Sőt jó gépnél a felügyelet sokkal kevesebb gondot okoz, mert ugyanannyi tojásra a mit egy gép befogad 6 9 18 sőt néha több kotló is kell. Ezekkel nem egyszer történik meg, hogy egyike-másika idő-

közben ráun a kotlásra, vagy ha be is várja a kelési időt, az utolsó napon a szokatlan hang oly idegessé teszi, hogy a tojásokon folytonosan mozog, minek következtében agyon tapossa a kelőben lévő gyenge állatokat. Sőt még az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy a tojásokból kiragadja a még nem teljesen kész szaporulatot.

A mesterséges keltetésnél mind ezek nem történnek meg, mert ha a nap meghatározott órájában a lámpát gondosan áttisztogatjuk, az elhasznált petroleumot pótoljuk, a tojástálcat és a tojásokat forgatjuk és megpermetezzük, egyszerre, mintegy parancsszóra törnek ki az életerős kis állatok, mely után csak a tojásajakat kell eltávolítani.

Miként említettem, csak jó géppel lehet könnyen, biztosan és olcsón keltetni, míg rossz eszközzel csak hiányos, félszeg munkát lehet végezni. Joggal kérdezhették bárki: De hát melyik az a jó és megbízható gép, melylyel kevesebb gond, fáradság és költséggel nagyobb eredményt lehessen felmutatni?

Mielőtt a föltett kérdésre felelnék, engedjék meg, hogy az általam ismert gépekről szólhassak.

Iskolánk a jelen 1906. év folyamán két gépet vásárolt, melyeknek egyikét Kondor J. és Társa cégtől, míg a másikat a Mezőgazdák Szövetkezetétől hozatta. Hamarabb jött meg a Kondor-féle, melyet február hó 14 én hoztam üzembe 35 drb. tyúktojással és a legnagyobb gondal végeztem a már említett keltetési teendőket. Ha nem a hőmérője oly hanyagul volt készítve, hogy higanyoszlopa minduntalan részekre osztott s ennek következtében az áramkapcsolása megszűnővén, az önszabályozó nem működhetett. Így a leggondosabb felügyelet dacára is 2 $\frac{1}{2}$ hét múlva egy éjszaka ismételtén megszakadt s a gép hajnali 3 órára oly nagy hőt fejlesztett, hogy a már tollasodó csibéket mind megfojtotta. Még az nap kértem egy másik hőmérőt, de ez sem lett jobb az előbbinél és visszaküldöttem, kérve a becserélését, mit a gyár készségeggel meg is tett, de a harmadikkal sem voltam képes eredményt fölmutatni, úgy, hogy a látogatóktól (kiknek szá-

mát 350—400-ra tehetem) már kezdtem röstelleni az egész dolgot.

Végül folyamodtam a Kogler és Roszner céghez hőmérőért s míg az megjött szétbontottam a gépet és a csengők hálózatát eltávolítottam, mert azt tapasztaltam, hogy az elemek nem tulerőssek; tehát fölösleges áram nincs. Szerintem a csengők teljesen mellőzhetők is, a mennyiben semmi lényeges munkát nem végeznek. Így az áramot csak az önszabályozóhoz kapcsoltam, mivel attól van függővé téve a keltés sikere. A forgató készüléket is eltávolítottam s ezáltal nagyon sok helyet nyertem, mert míg az előtt csak 90 drb tyuk és 45 drb. kacsatojást helyezhettem el; most 122 drb tyuk és 96 drb kacsatojást rakhattam be. Véleményem szerint a forgatókészüléket is nagyon jól lehet mellőzni, mivel a nagyobb tojásokat amugy sem forgatja meg, de máskülönbben is a tojásoknak szükségük van a légsere keresztülvitele véget azon időre, mely alatt a tojásokat kézzel vigyázva s így tökéletesen átforgatjuk. S ha még figyelembe vesszük a hely nyereséget, mely által a keltetési költség felényire redukálható; azt mondom: nem csak hogy mellőzhető, hanem igen is kell mellőzni.

Hogy a szabályozót kevés áram is képes legyen működésbe hozni, az emeltyű rövidebb karát is meghosszabbítottam és a fedő sulyát a támaszponton hátul, vagyis a meghosszabbított karon, a rá erősített sulylyal kiegyenlítottam annyira, hogy az áram kikapcsolásakor a fedő épen csak a nyílásra ereszkedjen.

Igy elkészítve hoztam üzembe s most mind azok, kik a gépet látták ugy a régi, mint a jelen állapotában; nagyon bámulják az eredményt, mert már egyszerre keltett 87 közönséges kacsát is.

Ily részletesen az átalakítást azért irtam le, hogy tudom, miszerint igen sok e fajta keltetőgép van használhatatlan állapotban az ország különböző vidékein, s ha ezeket az említett módon átalakítanók igen jól beválnának. Az átalakítás pedig nem igen kerül többbe, mint 15—20 koronába, mert egy jóvalabb falusi kovács is megcsinálhatja. Még azt kívá-

Play: azt, hogy az anyagi haladás többnyire az erkölcsi hanyatlást vonja maga után, mert elpuhit s az élvezetek rabjává tesz. A gazdagodó népek ezt a veszedelmet csak az esetben kerül ki, ha az erkölcsi féket igen szorosra fogják. A népek virágzását erkölcs nélkül maga a tudomány sem képes biztosítani. »Egy nép sem azáltal emelkedik legmagasabbra — írja — ha szűkségeit előállítását tökéletesíti, hanem azáltal, ha ösztöneit szabályozni s szenvedélyeit fékezni tudja.« S mivel erre az emberi gyarlóság oly ritkán képes, abban rejlik oka annak, hogy a hatalmon levők hatalmukkal többnyire visszaélnek.

Am a nemzeteknek nem végzetük sem a haladás, sem a hanyatlás. Bármily haladó nép hanyatlásnak indulhat, mihelyt az erkölcsi alapot kilöki lába alól; s bármely hanyatló nép megújulhat, ha arra az alapra visszatér. Bármilyen lett légyen multja, jövőjének ura marad. De a megújulást akarnia kell. Le Play erre a saját nemzete életéből veszi a példát, mely három ízben ért erkölcsi megújodást: a római uralom, az utolsó Valois-k s a Bourbon Lajosok romlottsága által előidézett hanyatlás után. A forradalmak termékenyek csak az esetben vol-

¹ Más szóval ugyanezt az igazságot fejezi ki Kidd Társadalmi Evolucziójában, példa gyanánt Görög- és Franciaországot hozva föl, melyeket népük ragyogó szelíme és műveltsége nem tudott a hanyatlástól megóvni.

tak, ha reájuk az erkölcsi megtisztulás korszaka következett; anélkül csak változást hoztak, gyógyulást nem.

A kormányrendszer e tekintetben nem határoz. A romlottság, ha egyszer befészkel magát, csaknem mindig egyazon forrásból ered: t. i. a hatalmon levők kötelességfelejtéséből. A népgyűlések s a korlátlan uralkodók az alkotmányt egyaránt fölbomlasztják, ha a hízelt s a vétkeket az erénytel s az őszinteségnél többre becsülik s a választók romlottsága a népekre olykor ép oly végzetes, akár az uralkodóké.

A faj hibái megjavíthatók. Egy másik igen elterjedt előítélet szintén hozzájárul a reformra törekvők elcsüggesztéséhez: az az előítélet t. i., mely szerint a fajok velükszületett hibái javíthatatlanok volnának. Holott azok csak nehezebben javíthatók.

Elsősorban nem áll az, hogy a nemzeti hiba minden egyénben megvolna. Elég erre ugyanazon család gyermekeit megfigyelni Noha egy apától, egy anyától származnak, olykor rendkívüli eltéréseket mutatnak ugy testalkatukban, mint hajlamaikban. Egyik csöndes, honnülő; másik nyugtalan vérű, vállalkozó; egyik engedelmes, simulékony, másik parancsolásra termett, uralomra vágyó; egyik szelid, önmegtartózkodó, másik szenvedélyes, zabolázhatatlan. Ez az előítélet a nemzeti tökéletesedést talán sehol sem gátolja annyira, mint nálunk

magyaroknál; holott ép a mi nemzetünk az, melynél, már csak a nagyfokú faji keveredésnél fogva is, legkevésbé lehet szó ugynevezett velükszületett tulajdonságokról. A mint hogy tényleg a vérmérsékletnek, hajlammak, a tehetségnek minden képzelhető szélsőségét és árnyalatát volt alkalmam megfigyelni tősgyökeres magyar családokban is; a német vagy egyéb vérkeverékűekről nem is szólva. Mégis minden javonuló és mélyreható reformot csirájában ütök a magam azzal a stereotyp kijelentéssel, hogy »nem való arra a magyar ember«, vagy »nem a magyar szalmaláng kell ahhoz«. Konzervativnak tartják népünket és az is. Hát hogy fér az össze a szalmalánggal? Szalmalángtermészetű nemzet ezeréves alkotmányt oly nehéz viszonyok közt megvédeni, föntartani, fejleszteni nem lett volna képes. Ha könnyen lobbanunk és könnyen csüggedünk, az onnan van, mert az eszmét gyors eszünkkel könnyen fölfogjuk, de az eszközökkel nem vagyunk kellőleg tisztában. Csak azokban a kapkodókban van az meg, kik valamit félig értettek át. Bezzeg van-e szívósabb akarat, mint a magyaré. ha egyszer valamit teljesen átértett? A hiba tehát nem az akaratban, hanem a tájékozatlanságban van; azon pedig alapos tájékozással könnyű segíteni.

(Folytatjuk.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb ári an kapható.

Divatos férf ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékélők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fü és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódaí

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyluzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű

1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

nom megjegyezni, hogy a lámpacsöve a fűtőcsöbe úgy helyezendő el, hogy a fűtőcsőnek a tojások felőli oldalát ne — hanem a másik oldalát vagy is a külsőt érintse, mivel ellenkező esetben a választódeszka is úgy átmelegszik, hogy a keltési idő utolsó napjaiban a közelébe jutó tojásokban az ébrény megfudradhat.

Sokkal szerencsésebb voltam a Czyphers Farm Economy vagyis a Mezőgazdák Szövetkezetéből hozott géppel, a mennyiben itt már nem volt szükség semilyen átalakításra, úgy hogy a gép február hó 26-óta szünet nélkül működött és pedig nagyon szép eredménnyel, mert a termékeny tojások 93 $\frac{1}{2}$ %-át átlagban kikeltette. Jelenben: pulyka, közönséges és pekingi kacsák tojások vannak benne.

A Kogler és Roszner cég által készített gépet is szerencsém volt megismerni, mert egy helybeli földbirtokos látva nálunk a jó eredményt; hozott egy nagyobb fajtát, de mivel szállítás közben a gép sérülést szenvedett; sehogy sem bírta 34°on C. szerint felül fűtetni, s így keltetésre sem használhatta.

Miután már elhatározta magát a gép visszaküldésére s ebbeli szándékát a gyárnak is tudomására hozta; egyúttal kérdést intézett a felől is, hogy a gyárnak nincs-e kifogása az ellen, ha a gépet kipróbálás végett iskolánknak átadja. A gyár készséggel adta beleegyezését a kipróbáláshoz és így jutott a gép hozzám. Én mindjárt átvizsgáltam minden részét s a hibát a fűtőszervezet lazaságában megtalálva, rögtön kijavítottam és egy sikertelést is végeztem vele az illető tulajdonos örömeire.

Ezen gépek az a nagy hibája van, hogy az önszabályozó egymagára nem bír egyenletes hőt fenntartani, miért is még a lánggal is szabályozandó. Ezáltal jóval nagyobb felügyeletet kíván mint az előbbi.

Vannak még vízzel fűthető gépek is, melyek hasonlóan az előbbihez oly gondos felügyeletet igényelnek, hogy kezdőknél vajmi ritkán működnek sikerrel.

Úgy hiszem, az elmondottakkal eleget rámutattam, hogy melyik a jó gép, melylyel kevés gond és költséggel még kezdők is igen szép eredményt érhetnek el. Csupán csak egy kis jóakarát és munkakedvet szükséges. Igaz ugyan, hogy nem magyar gyártmány az, mit a Mezőgazdák Szövetkezte szállít, de én úgy vélekedem, hogy sokkal többet lendítünk baromfi kivitelnél ezen géppel, semhogy kárpótolva ne lennénk a kiszállított baromfi árban. Ezen gépért csak egyszer fizetünk ki 120 koronát, míg azzal szemben számtalanszor szedhetünk be kisebb-nagyobb összegeket 20—30 éven át.

A keltetőgépeket ismerve, minden akadály nélkül közölhetem keltési eljárásomat.

Mint minden gazdasági üzletagnál, úgy a baromfi tenyésztésnél is nagyon fontos szerepet játszik az előállítási költség kisebb, avagy nagyobb volta. Erre való tekintetből

én már az első keltetésre berakott tojásokat átvizsgáltam és a terméketleneket frissékké pótoltam, de úgy hogy azokat meleghelyen kissé fölmelegítve, a tojástálca szélén helyeztem el. Így a gép is, de meg a fűtőanyag is kellően ki lett használva és soha semmilyen hátrányát sem tapasztaltam ezen eljárásomnak. Megtettem továbbá azt is, hogy egyszerre raktam be a gépbe: gyöngytyúk, közönséges tyúk, közönséges és pekingi kacsák, pulyka, páva és lúdtojást és mindeniket igen szép eredménnyel keltette ki, miről azon számtalan érdeklődő tehet bizonyosságot, kik iskolánknál március 20-ika óta látogatást tettek. A vegyes tojásokat úgy helyeztem el, hogy a legkisebbek középen, a nagyobbak a kicsinyek körül, míg a legnagyobbak a tálcák szélén foglaltak helyet Naponként reggel, délből és este felet fordítottam, de csak helyben és minden második nap estéli forgatás előtt és után gyengén megpermeteztem. A gép az egész keltési időn át 104° al F. szerint működött. Ily eljárás mellett közönséges csirkék 20 napra, gyöngycsirkék 25 napra, kacsák 27 napra, páva, pulyka és ludak 28 napra keltek ki.

Mindenféle szaporulatot már a gépben megtanítottam az észre, úgy hogy a kikélesztől számított 48 óra eltelté után, midőn a gépből kivettem, élvezettel fogyasztották az elejök tett takarmányt. Míg ha úgy vettem ki a gépből, hogy enni nem tudtak, sokkal nehezebben és jóval több fáradsággal bírtam rászoktatni. Hogy a szobában nehezebben szoktathatók ételre, mint a gépben, annak okául csak a hőmérsékleti különbséget hozhatom fel, amennyiben még a legmelegebb szoba sem adhat olyan meleget, mint amilyenre a kis állatoknak szükségük van.

Eljárásom a gépben való ételre szoktatásnál a következő: Keltés után mihelyt anynyira felerősödnek az ujszülöttek, hogy az ablakhoz tudnak jönni és ott kopognak; kevés, de meglehetősen nedves takarmányt (leggyakrabban tengeri lisztet vízzel keverve) szőrok az ablak belső párkányára, melyhez csak hamar elkezdnek vagdalni s így a tapadás következtében is mielőtt bejut kisebb-nagyobb rész a szájukba. Ha már egyszer csak valamicskét is nyelnek, már tovább sokkal jobban megy. Valahányszor elfogyasztják a behintett takarmányt mindannyiszor frisset adok, de soha sem sokat. S ez így tart 48 órán át, a mikor már anyásítás végett a gépből kivetem és a már előre előkészített egy vagy több kotló alá helyeztem el aszerint, a mint több avagy kevesebb volt a szaporulat. Egy kotló alá 30 libát, 40 csirkét és 50 kacsa fiút szoktam tenni szobában való nevelésnél s mondhatom, hogy az elhullási % nagyon csekély.

Az elmondottak alapján keltettem február hó 14. óta: 2 pávát, 7 gyöngycsirkét, 10 pulykát, 201 libát, 395 kacsa és 407 drb csirkét.

Eljárásomért meg is kaptam a „tyukász” nevet, de hogy mennyire érdemlem meg, azt

bírálja el a nagyközönség, melynek enyhébbi tételére legyen szabad megemlítenem, hogy a mesterséges keltetéssel csak folyó évi február hó 14. óta foglalkozom

Csiby Gábor.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Gabonatermés — gabonaárak.

A földművelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések szerint július hó első felében előbb meleg, sőt forró, ezt követőleg változó, jobbára esős, itt-ott jégesős és ködös időjárás uralkodott. Helyenként oly bő volt az eső, hogy a normális átlagot is jóval meghaladta. A jégeső ezúttal már inkább csak a kapás növényekben okozott kárt, amennyiben az aratás, amely elég jókor kezdődött, de amely többször az esőzés miatt akadályozva is lőn, körülbelül már az ország nagy részében befejeztetett. A cséplési munkálatokhoz már nagyon sok helyen hozzáfogtak. Bár még mindig csak fenntartással közölhetők a becslési adatok, azok igazolni látszanak az eddig közzétett becslési eredményeket, noha az utóbbi időben a buza, különösen pedig az árpa, a sok esőtől minőség tekintetében meglehetősen sokat, sőt néhol nagyon is sokat szenvedett.

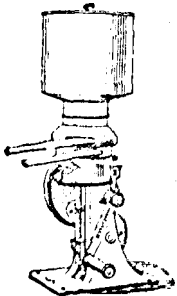
A kapásnövények fejlődése általában igen jó volt, a tengeri és burgonya, csekély kivételektől eltekintve, általában véve igen jól áll. Szépen nő a cukor- és takarmányrépa is, teljesen beborítják a földet leveleikkel. A dohány is kielégítő termést ígér. Kerti növények, hüvelyesek, komló, kender, len, nagyobbára jó eredménnyel bíznak. Takarmány bőségesen van. Szőlő és gyümölcs közepesen áll.

A gazdasági tudósítók július hó 15-ig termésbecslése szerint a várható termés volt:

	Átlagos termés mmázsa	A remélhető összes termés millió méter mázsa	1905-ben termett
buza	7·71	46·48	42·87
rozs	6·64	13·6	13·73
árpa	7·35	13·36	13·36
zab	6·59	11·79	11·79

A gabonatermés mennyiségén kívül a gabonáért elérhető árak érdeklik most leginkább a gazdákat. Általánosnak nevezhető az az aggodalom és panasz, hogy a gabonaáralkító tőzsde manipulációi következtében esik el a gazda jól megérdemelt jövedelmének egy részétől. Az agrár érdekek lelkes szószólója. *Az Ország* ehhez a visszás állapothoz a következő megjegyzéseket fűzi:

Mindezeket figyelemmel szemlélve a végső konklúzió csak az lehet, hogy minden erőnek tömörülnie kell a papirosbuza, illetve a fedezetlen határidőzlet eltörlését célzó akció érdekében. De amennyire sürgős és szükséges ez az akció és kívánatos, hogy eredményo

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra ugyszintön mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

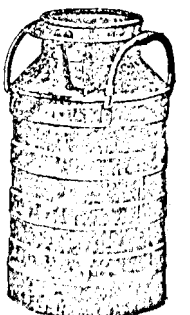
KÜLÖNLEGESSÉG:

VAJKIVITEL:

„Svéd Globe Separator.”

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bermentve.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen téglyacéleketek.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekéfej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgönyeim: „Agraria” Budapest, Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

legyen, épen annyira elítélendő dolog, hogy ha ebbe a papirosbuza elleni küzdelemben a gazdát nemcsak szellemileg, de anyagilag is, termése erejéig belevonjuk. Mi a magunk részéről valóságos szerencsétlenségnek tartanók, ha sikerülne a gazdákat belevinni abba, hogy a spekuláció ellen spekulációval védekezzenek.

Sajnos, hogy a legutóbbi napokban épen azok részéről tapasztaltunk ilyen irányú agitációt, akiknek a múlt tapasztalataiból ismerőik kellene azokat a veszélyeket, melyeket a gazdák spekulációja rejt magában. A magyar gazda temperamentumánál fogva úgy is könnyen hajlik a spekulációra s vajjon ki fogja viselni a felelősséget és a kárt, melybe őt még ha jóhiszeműleg is, belevonják?

Tessék a mezőgazdasági raktárházakat, a gabonaértékesítő intézményeket hasznosítani, azokat erősíteni, szóval nyújtsunk intézményes védőbástyákat a gazdának, hogy ne kelljen természetét sürgősen értékesíteni s hogy a kamatok ne emeszszék fel kétszeresen az árfolyamemelkedés hasznát. A termés értékesítését pedig a gazda ne siesse el, mert hisz ezzel saját husába vág, de ne is mulasztja el.

A jövő árfolyamaiért senki felelősséget vele szemben nem vállal s azokat előre senki sem tudhatja. Ne értékesítse tehát természetét egyszerre, de használjon ki minden előnyös helyzetet. Minden esetben azonban őrizkedjék a ringektől, melyek még abszolút rossz termés idejében is pusztulást hoztak annak megalkotóira.

A gazdának a spekuláció ellen való védelmével foglalkozik Mocsáry Sándor nagybirtokos a Budapesti Hírlapban és megvalósítható, praktikus ideát vet föl.

A termés jelenlegi árát — mondja a cikkíró — a tőzsdei spekulánsok minden számítás és logika ellenére annyira lenyomják, hogy egyes távolabbi és szegényebb vidékeken a kilátások szerint nemhogy a földnek némi hozadékot biztosíthatna, de talán a rendes előállítási költséget sem fogja fedezni. E mesterséges árleszorítással szemben a termelő társadalom szervezkedése az idő előrehaladottsága miatt már elkészült, de a védekezés oly módon lehetne megvalósítható, ha

több pénzintézet által egyrészt az ország központjában, másrészt pedig a bevonható összes vidéki halintézetek által egy országos áruhitelosztály szervezetenek, amely a gazdának egy évig terjedő hitelt nyújtana kész buzafölöslegükre, amely kézzifog-fölösleg valóságáról a községi hatóság felelne. Ha ez keresztülvitetnék, Magyarországnak megérdemelt és jogos haszna származnék ebből, mert ha a mai árjegyzésekhez csak 5 K. ártöbblet jutna, úgy már ez is hatvan millió koronás jövedelem különbözet a magyar nemzet javára.

— Gazdasági tudósítók. A földmivelésügyi miniszter Alsó-Fehér vármegye balászfalvi járására Turzson Gáspár szászcsanaklakost, Alsó-Fehér vármegye balászfalvi járására Gocsmán József sorostélyi lakost, Garay Zoltán magyaratádi lakost, Szolnok-Doboka vármegye csákiigorbói járására, Létrányi Jenő Megyes pusztai lakost, Torda-Aranyos vármegye tordai járására, a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— Németországi szőlészeti szaktudós Erdélyben. A Rajnamelléki Geisenheim gyümölcs- és szőlészeti szakiskolájának igazgatója, a nálunk is ösmert Dr. Wortmann, a porosz királyi kormány megbízásából tanulmányutat tesz a magyarországi szőlővidékeken — főképp a szőlőfelújítás szempontjából. Dacára, hogy a német kormányzat a németek ismert erélyével, alaposágával és kitartásával a németországi szőlővidékeken éveken át korlátozta a filloxera elterjedését — a filloxera mégis évről-évre nagyobb tért hódít s már belátták, hogy az eddigi védekezési eljárást, mely a múlt évben közel 15 millió márkába került, nem alkalmazhatják a kellő sikerrel és meg kell kezdeni az amerikai alanyokra való oltást.

Csak örömeinkre szolgálhat, hogy a porosz kormány a magyar szőlőmivelők tapasztalatait figyelemre méltatja s ezt támogatja. Darányi földmivelésügyi miniszternek azon kitüntető előzékenysége, hogy az illusztris német tudóst nemcsak tanulságos utitervvel látta el, mely magában foglalja a legérdekesebb magyar szőlővidékeket, hanem mellé rendelte kíséretül a kir. ampeologiai intézet assistensét, dr. Bernátsky tanársegédet is.

Az „erdélyi hegyalja“-nak nevezett marosmenti szőlővidéket, nevezetesen Nagyenyed, Csombord, Miriszló, Felsőújvár és Gyulafehérvár szőlőit június 25. és 26-án utazta be Dr. Wortmann, Gálffy János vincellér iskolai igazgató, a nagyenyedi szőlészeti- és borászati felügyelő, valamint az Erdélyi Szász Gazdasági Egylet szőlészeti szakosztályának főnöke: id. Ambrosi M. és Fischer Lajos faiskolatulajdonos kíséretében.

Dr. Wortmann örömet fejezte ki a szives fogadtatás fölött s megtekintette Fischer és Társai faiskoláját, melynek szép állapotáról dicséretően nyilatkozott.

A megtekintett ujtételek közül különösen feltűnt Gyulafehérvárt Setz főtörzsorvos özvegyének kb. 30 holdnyi telepe, melynek kitűnő kezelése és szép termése fölött Dr. Wortmann csodálatát fejezte ki. E telepről fényképfelvételek is készültek s a kiküldött hivatalos jelentésének mellékletét fogják képezni.

A szőlőtálas gazdasága s a tenyészet bujasága fölött Wortmann nem győzött eléggé csodálkozni.

Borkóstolást végeztek gr. Teleki felsőújvári pincéjében és a püspöki pincében Gyulafehérvárt. Wortmann a borok minőségéről igen kedvezően nyilatkozott, kifejezte azonban, hogy a borok a németországi piacok szempontjából kissé nehezek s több savat kellene tartalmazzanak, melyek a bort izgatóbbá és fogyaszthatóbbá teszik. Mindkét hiba javítható a helyes házastás által s főképp a kivitellel foglalkozó kereskedőknek kell erre ügyelniük.

— A VIII. nemzetközi gazdasági kongresszus Bécsben, 1907-ben. A „Commission internationale d'agriculture“ 1839 óta nemzetközi gazdasági kongresszusokat rendez. A VIII. ilyen kongresszus Bécsben, 1907. május 21—25-ig bezárólag fog megtartatni. Az előmunkálatok elvégzésével egy végrehajtó bizottságot bíztak meg, melynek tagjai: Auerperg Károly herceg, a bécsi cs. és kir. Gazdasági Egyesület elnöke, Portele Károly tanár a cs. és kir. földmivelésügyi miniszterium udvari tanácsos, Pirko Ferenc a bécsi cs. és kir. Gazdasági Egyesület alelnöke, Kolowrot-Krakowsky Lipót gróf a mező- és erdőgazdák klubjának elnöke, Strohmer Frigyes kormánytanácsos a cukor-ipar központi egyesülete ké-

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEKÉNT TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű — **gőzcséplőkészletek.**

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési-, vontatási- és tarló-szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével!)

Olcsó üzem! Tökéletes munka!

Referenciával és bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

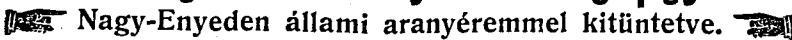
= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 14-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

miai kísérleti állomásának igazgatója, Hoffmeister Károly dr. cs. és kir. miniszteri titkár és Friess Henrik dr. gyár- és földbirtok tulajdonos. A kongresszus a megvitatásra váró kérdéseket szakcsoportokban fogja tárgyalni A kongresszus irodája a bécsi cs. és kir. Gazdasági Egyesület épületében van. Kongresszusi ügyekben felvilágosítást nyújt Häusler József tanár, a végrehajtó-bizottság titkára Bécsben I. kerület Schaulfergasse 6. sz. A kongresszus programja folyó évi május hónapban fog szétküldetni.

— **Komló ritkítás.** Az olyan bő eszűsű időben, mint e nyár elején is volt, a komlótök túlsok s túlhosszú mellékágakat, ostorindákat nevelnek, melyek megnyúlván, ritkán van rajtuk komlóvirág. Bácskai tapasztalatok azt mutatják, hogyha ilyenkor, hosszú nyélre erősített egyenes kaszával, egész fel a tetőig lecsapkodjuk ezeket a túltengő indák hegyeit, nem fejlődhetnek, másodrendű mellékajtásokat csinálnak s sokkal több komlóvirág lepi el a hajtásokat. Ugyanott azt is tapasztalták idei jégverések után, hogyha a letört vezérhajtás alatt levő első erős mellékajtást felkötözik s tovább vezetik: gyorsan veszi át a vezérhajtás szerepét, s elég bőven terem még mellékajtásokat is. —s—r.

— **Javul a komló árkiállítás.** Mig a hazai komlóskertek nagy része nagyon szép reménységet nyújt, addig a középeurópai, de különösen a csehországi komlóskerteket tömegesen fellépett elősdi és penészbajok miatt nagyon betegnek mondják. Cseh kereskedők körlevelei takargatják ezt, de már a komlósvidekeinken utazó ügynökök csak fél termést remélnék! Ez az oka, hogy a tavalyi komló ára már a 140 kor. felé közeledik akár milyen is s tíz nappal ezelőtt két dunántúli uradalom 200 koronán adta el várható ideit termését. A Bácskában, de Segervár környékén is ezen ár körül erősen kínálnak elővetelket; ilyeneket kötni azonban nincs értelme, mert különösebb áresés nem igen következik be. Ha még lenne valahol eladó termés, ajánlatos azonnal bejelenteni az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalába, ahol a legmagasabb árat kínáló vevőt ajánlanak. —r—s.

— Az aranka irtása. A földmivelésügyi

miniszter újabb ismét rendelkezéseket tett az aranka irtása tekintetében. A törvényhatóságokhoz intézett rendeletben felhívja az alispánok és polgármesterek figyelmét az ellenőrzés tekintetében a kellő szigorra, elvárja tőlük, hogy az alárendelt hatóságokat és közegeket különös súlyjal figyelmeztessék az erlyes és gondos eljárásra, valamint azt is, hogy amilyen gyakran csak lehetséges személyesen is szerezzenek meggyőződést a szükséges intézkedések végrehajtásáról, annival inkább, mert a beszerzett adatok szerint eddig sok helyen az arankairtás szükségességének érzete még mindig nem hatotta át az érdekelteket kellőleg s a hatóságok ellenőrzése sem történik oly erlylyel s buzgalommal, mint azt ennél a fontos kérdésnél méltán el lehetne várni. És mivel nem tűrhető, hogy ilyen országos fontosságú kérdés sikeres megoldása egyesek hanyagsága, vagy kényelemszereteten hajtórést szenvedjen, kijelenti egyben a miniszter, hogy a rendelkezések foganatosítása körül tanusítandó esetleges késedelmeskedést, vagy mulasztásokat a legnagyobb erlylyel fogja megtorolni. A gazdasági tudósítók tekintettel a kérdés fontosságára hasonlóképpen utasítást kaptak a minisztertől, hogy a gazdákat az arankairtás pontos keresztülvitelére tapasztalt lelkiismeretességökkel és ügybuzgalmokkal minél inkább buzdítsák, az esetleges mulasztásokat pedig hozzák az illetékes hatóság tudomására.

— **Kávéház eladó hirdetik Budapest nagy számu ügynökei.** Miért adják el, ha életképes, kérdi a közönség! A felelet egyszerű és természetes. Nem tartotta az *Első Alföldi Cognac-gyár r. t.* kecskeméti főzdejében készült tisztán kezelt 48-as likőr különlegességeket. Pedig ezek hiányában nem boldogulhat. Kérjen tehát minden kávéház tulajdonosa a gyárvezetőségtől Barack Híradót, mely kívántra ingyen kapható. Ezen konyak minden előkelőbb helyen kapható 1709.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselesége

Kolossvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsonöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfial adnak véleményt. 1001

E r t e s í t é s.

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet“

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg. Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármimemű felvilágosítással, utbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzügyvetítő csábító hirdetéseknek vagy «szaladó ügynököknek», — amelyek ilyenmü jelzálogkölcsonönt pénzügyvetítő közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt veszít és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vételére a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolítatnak.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szallit tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Jehenezetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk. 1018

Viharálló, rozsdavédő,

legjobb mindennemű vas-szerkezetek mázolására!!
Különösen ajánlható:

Hidak, vas- és bádogtetők, vasgerendák, oszlopok, gazometerek, kandelaberek, vasrácsok, vasajtók mázolására.

— Minium-alapozás nem szükséges. —

Mintamázolattal, prospektussal, szinkártyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárossal:

LUTZ EDE és TÁRSA festékgyár

BUDAPEST, VII., ÖRNAGY-UTCA 4.

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

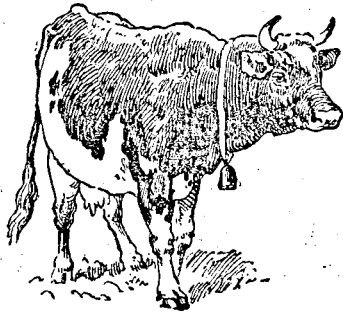
1900. párisi világkiállítás Grand Prix.
KWIZDA FERENC JÁNOS
cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósportcikkek.

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.
Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

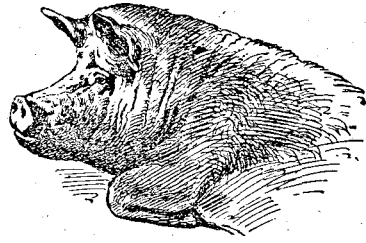
Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállókban, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabíráásra képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VJ., Király-utca 12 és Andrásy-ut 26, szám.

Kwizda-féle sertés- és baromfi-por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

dietaetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, páv. k.stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Legyek

istállóból, konyhából, mé-
szárszékből, vágóhidról
biztosan elűzetnek, ha
Légy-Bonodor ral me-
szeljük. — Legjobb már-
tavaszkor! — Egy kiló
elegendő 25 □ méterre.
5 kiló, leírással, 6 korona,
franco, utánvéttel

FODOR FERENC
Budapest,
Kisfaludi-utca 40. szám.
1721. I.

Hirdetések a
legjutányosabb
árban fölvetet-
nek a kiadóban.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak Járomos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cim:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
1762 Telefon 311.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,953.240.— "
Tartalékok	601.268.93 "
Összesen:	2,554.508.93 K.
1901. évi fölőslég	90.349.— K
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.331.78 "
1904. " " "	72.438.23 "
1905. " " "	61.730.60 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj-arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványainal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV. KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 2.75 frt-tól
Gyermek butor nagy választékban.
Lawn-Tennis kerítő háló
függőlyesen álló szemekkel feketére hátrányozva □ mtr. 6 mtr-től.
Kötél hágcsó: 4 mtr. 6 frt.
Vízmentes ponyva és zsák
Lóháló: párja 8 frt-tól
Összehajtható kerti butor nagy választékban.
Tornatermek berendezése és felszerelése
Szertornák hadsereg részére.
Teke baba eszély
Mindenmü kötélárú hosszú szálú kenderből.
Összehajtható lámszék: csikos vitorlavászonnal drb. 3.60 frt-tól.
Valódi angol Lawn-Tennis labda 12x 3 frt 50-tól.
Valódi angol esamer. Racket 3 frt-tól.
Gyűrűhinta szabályozható kötélen 3 frt-tól.

J: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan foganatosítatnak. ALAPÍTOTT: 1878.

Gyakorlatban kitünően bevált.

Számos elismerés.

Nedves falak Istálló mennyezetek

gyökeres kiszáritása, tökéletes páramentesítése,
„KOSMOS“ hornyolt asphalt lemez alkalmazásával.

Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda“ 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent.

GREIF ANTAL

okl. mérnök műszaki irodája

Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.

— Telefon 89-24. —

Mindenmü felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.

1679

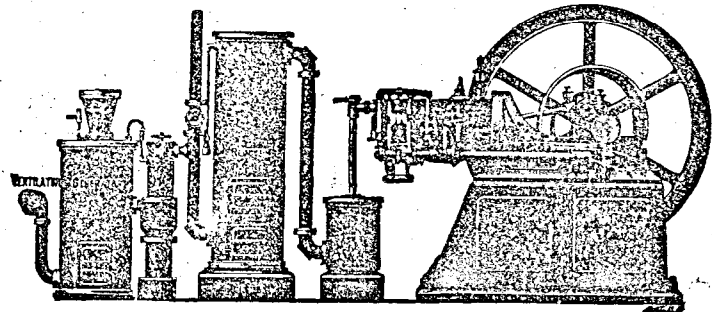
Képviselek kerestetnek.

ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövőjü. nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában; még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. szám alatt, I. emeleten balra.

Csatornázás! Vizvezeték! Villanyvilágítás!

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motorok 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

THOMASSALAK-LISZT

Csillag-védjegyű Stern-Mark a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya

minden kalászos-, kapás- és takarmánynövény (lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin. vezérképviselője a magyar korona országainak területén. 1747

Elpusztíthatatlan minőségű

juta-, len- és kender-

zsákok

legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vitorlavászon és juta kazal, gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, behordási, rostaalj és repceponyvák és asztagtakaróhoz legmérsékeltőbb kölcsönj ellenében

Kölcsön és vételre

vízmentes esőköpenyek Hungária

kétszer sodrott favéges kézi kévekötelek.

130, 140, és 150 centiméter hosszban

Minden anyag töltésére alkalmas egyszerűhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsönintézetében.

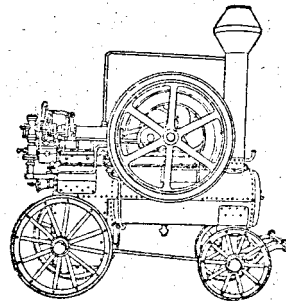
BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgőnycim:

„Nagel, Budapest.”

Vidéki telefon: 35—92 sz.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre. Teljes olajgyári berendezések. Elismert legjobb kivitelben szállíthatnak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

BONODOR-folyadék!

A legbiztosabb árnyékszékiszagot húzamosabb időre rögtön eltávolítja. Bruttó 5 kilogrammos bádagszelencében bérmentve 7 koron 50 fillér. — Elegendő 1 évre. 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállítás nélkül. 1721. II.

A gazdaságban használjuk: különösen istállóban, ólban, az alomra szórva A trágya úgy a vetőmagvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szolgál Fodor Ferenc, Budapest, Kistaludy-u 40.

Motor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ. brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetően, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

MASTIN

a Doctor Trnkóczy krajnai hízaló és védőszere. Kereskedésekben is kapható s a legmagasabb kitüntetésekben részesült. — Gondos gazdák minden tenyészállatnak adják s ezrivel küldik a köszönő iratokat. Postán küldve 5 csomag ára 2 korona 70 fillér. Trnkóczy-gyógyszertár 1689 Laibach.

tehéntejből készült Olesó munkás-sajt

kapható kgr.-onként 40 fillérért 1769 az Egerbegyi Székely Tejszövetkezetnél

Egerbegyen. Posta és vasut: Aranyos-Gyéres

Gazdatiszt

keresztetik október 1-re, ki nagyobb birtok önálló kezelésére is megfelelő szakképzettséggel bír.

Ajánlatok eddigi működés megjelölésével Farkas Testvérek Disznajó, Maros-Tordamegye címen kéretnek. 1768

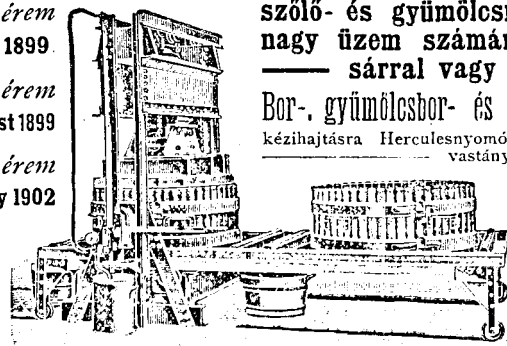
Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.

Arany érem Budapest 1899

Arany érem Pozsony 1902

Hydraulikus sajtóért

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára 2 kitolható kossal vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és szőlő őrlőket bogozógépeket

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett, mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1.

különlegességi gyár gyümölcserítékesítő gépekben. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejékorán kéretnek 1750